

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบรายการข่าวพยากรณ์อากาศทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล” เป็น การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิง คุณภาพ (Qualitative research) เพื่อให้ผลการศึกษารวดตามวัตถุประสงค์ที่ได้ โดยการวิจัยเชิง สัมภาษณ์ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

ทั้งนี้ ผลของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสามารถนำมาประกอบการวิเคราะห์ให้ มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ผลศึกษารวดตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสัมภาษณ์ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อได้ข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์ ตามแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบศึกษา ด้วยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยเป็นเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อภิปรายข้อมูล และบรรยายสรุป และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิจัยจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในการเก็บข้อมูล โดยแยก ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีวิธีการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อนำมาศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับชมการ รายการข่าวพยากรณ์อากาศของผู้บริโภคข่าวสารที่อยู่ในเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) ในยุค ดิจิทัล ศึกษาเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีในการนำเสนอข่าวทางสื่อต่างๆ ที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงของรายการข่าวพยากรณ์อากาศของสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล และศึกษาแนวทางการ ปรับตัวของรายการข่าวพยากรณ์อากาศของสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เพื่อทราบถึงปัจจัยและ รูปแบบของการปรับตัวในรายการข่าวพยากรณ์อากาศทางโทรทัศน์ไทยของแต่ละสถานีให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้การเก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์สถิติ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

และผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาด้วยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยเป็นเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) พรรณนา อภิปรายข้อมูล และบรรยายสรุป โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินงานวิจัย โดยทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บข้อมูลด้วยแนวทางต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล (Content Analysis) จากเนื้อหาข่าวสารการพยากรณ์อากาศ จากอินเทอร์เน็ต
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยการสัมภาษณ์บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการข่าวพยากรณ์อากาศ 3 ท่าน สื่อมวลชนอาวุโส 3 ท่าน นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน 3 ท่าน และผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ ที่เกี่ยวกับด้านพยากรณ์อากาศ 3 ท่าน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากการศึกษาเอกสาร ตำราวิชาการ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อการแสวงหาข้อมูลที่ได้มาซึ่งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์หลักของ การวิจัย ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปตั้งคำถามการวิจัย การวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ประชากร

เชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ชมรายการโทรทัศน์ทั่วประเทศ ที่มีอายุ 17-36 ปี รวมประชากรทั้งสิ้น 13,682,562 คน แยกเป็นเพศชาย 7,412,094 คน และแยกเป็นเพศหญิง 7,287,759 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, ข้อมูล ณ ธันวาคม พ.ศ. 2559)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดในพื้นที่นั้นๆ ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรทั่วประเทศที่มีช่วงอายุ 17-36 ปี

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
17 ปี	33,295	33,138	66,433
18 ปี	35,180	34,264	69,444
19 ปี	39,782	39,265	79,047
20 ปี	40,312	39,735	80,047
21 ปี	44,199	40,936	85,135
22 ปี	479,371	462,038	941,409
23 ปี	479,247	466,804	946,051
24 ปี	488,204	474,712	962,916
25 ปี	486,141	471,790	957,931
26 ปี	478,896	467,023	945,919
27 ปี	459,885	447,819	907,704
28 ปี	449,848	438,835	888,683
29 ปี	446,130	439,452	885,582
30 ปี	461,555	454,761	916,316
31 ปี	478,915	473,105	952,020
32 ปี	481,213	477,019	958,232
33 ปี	491,778	489,847	981,625
34 ปี	508,994	508,297	1,017,291
35 ปี	509,073	508,846	1,017,919
36 ปี	520,076	520,073	1,040,149
รวม	7,412,094	7,287,759	13,682,562

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สูตรของ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 45) กรณีทราบจำนวนประชากร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าความน่าเชื่อถือโดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ถือว่ามีความผิดพลาดมาตรฐานไม่เกิน 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + (Ne^2)}$$

กำหนดให้

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$e = \text{ความผิดพลาดมาตรฐาน}$$

แทนค่าตามสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{13,682,562}{1 + (13,682,562 \times 0.05^2)}$$

$$n = 399.99$$

ดังนั้น ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

เชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยเทคโนโลยีการปรับตัวของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ด้านวิธีการนำเสนอข่าวด้านเนื้อหาข่าว และด้านคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าว โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive or Judgmental Sampling) จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตรายงานข่าวพยากรณ์อากาศ 3 ท่าน สื่อมวลชนอาวุโส 3 ท่าน นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน 3 ท่าน และผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับด้านพยากรณ์อากาศ 3 ท่าน ดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายงานข่าวพยากรณ์อากาศ จากสถานีโทรทัศน์ 3 สถานี จำนวน 3 ท่าน

1. นาย วีรศ หนุ่นเจริญ

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS)

ประวัติการทำงานในวงการข่าว : 8 ปี

ภาพประกอบที่ 3.1 นาย วีริศ หุ่นเจริญ ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS)

ที่มา : วีริศ หุ่นเจริญ (2560, 19 ธันวาคม) ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS)

สัมภาษณ์บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการข่าวพยากรณ์อากาศ

2. นาย คุปตนันต์ พิสิฐมหันต์

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ประกาศข่าวไทยรัฐทีวี

ประวัติการทำงานในวงการข่าว : 4 ปี

ภาพประกอบที่ 3.2 นาย คุปตนันต์ พิสิฐมหันต์ ผู้ประกาศข่าวไทยรัฐทีวี

ที่มา : คุปตนันต์ พิสิฐมหันต์ (2560, 22 ธันวาคม) ผู้ประกาศข่าวไทยรัฐทีวี สัมภาษณ์บุคคลากรที่

เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการข่าวพยากรณ์อากาศ

3. นาย พรเทพ สิงห์กุล

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้สื่อข่าวและโปรดิวเซอร์รายการฝนฟ้าอากาศ สถานีโทรทัศน์
สีกองทัพบกช่อง 7

ประวัติการทำงานในวงการข่าว : 6 ปี

ภาพประกอบที่ 3.3 นาย พรเทพ สิงห์กุล ผู้สื่อข่าวและโปรดิวเซอร์รายการฝนฟ้าอากาศ
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ที่มา : พรเทพ สิงห์กุล (2560, 26 ธันวาคม) ผู้สื่อข่าวและโปรดิวเซอร์รายการฝนฟ้าอากาศ
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สัมภาษณ์บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการข่าว
พยากรณ์อากาศ

2. สื่อสารมวลชนอาวุโส จำนวน 3 ท่าน

1. นาย กิตติ สิงหาปัด

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ประกาศข่าวรายการ ข่าวสามมิติ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
ประวัติการทำงานในวงการข่าว : 30 ปี

ภาพประกอบที่ 3.4 ผู้ประกาศข่าวรายการ ข่าวสามมิติ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
ที่มา : กิติติ สิงหาปัด (2560, 1 ธันวาคม) ผู้ประกาศข่าวรายการ ข่าวสามมิติ สถานีวิทยุโทรทัศน์
 ไทยทีวีสีช่อง 3 สัมภาษณ์สื่อมวลชนอาวุโส

2. ดร. วิทย์ สิทธิเวคิน

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ประกาศข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
 ประวัติการทำงานในวงการข่าว : 18 ปี

ภาพประกอบที่ 3.5 ผู้ประกาศข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
ที่มา : วิทย์ สิทธิเวคิน (2560, 5 ธันวาคม) ประกาศข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
 สัมภาษณ์สื่อมวลชนอาวุโส

3. ดร. รุ่งทิพย์ โชติธนาภลัย

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ประกาศข่าวต่างประเทศสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และช่อง 13 (ช่อง 3 แฟมิลี่)

ประวัติการทำงานในวงการข่าว : 14 ปี

ภาพประกอบที่ 3.6 ผู้ประกาศข่าวต่างประเทศสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และช่อง 13 (ช่อง 3 แฟมิลี่)

ที่มา : รุ่งทิพย์ โชติธนาภลัย (2560, 6 ธันวาคม) ผู้ประกาศข่าวต่างประเทศสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และช่อง 13 (ช่อง 3 แฟมิลี่) สัมภาษณ์สื่อมวลชนอาวุโส

3. นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน จำนวน 3 ท่าน

1. ผศ.ดร. อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาเอก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาพประกอบที่ 3.7 ผศ.ดร. อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว

ที่มา : อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว (2560, 8 พฤศจิกายน) ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาเอก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สัมภาษณ์นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน

2. ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาเอก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. กุลทิพย์ ศาสตร์ระรุจิ

ตำแหน่งปัจจุบัน : รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาพประกอบที่ 3.8 รองศาสตราจารย์ ดร. กุลทิพย์ ศาสตร์ระรุจิ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์

ที่มา : กุลทิพย์ ศาสตร์ระรุจิ (2560, 10 พฤศจิกายน) รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะนิเทศศาสตร์
และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สัมภาษณ์นักวิชาการด้านการ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สกุลศรี ศรีสารคาม

ตำแหน่งปัจจุบัน : หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนท์ สถาบันการจัดการ
ปัญญาภิวัฒน์

ภาพประกอบที่ 3.9 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สกุลศรี ศรีสารคาม หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์
คอนเวอร์เจนท์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ที่มา : สกฤตศรี ศรีสารคาม (2560, 29 พฤศจิกายน). หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนท์
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์. สัมภาษณ์นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน

4. ผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับด้านการพยากรณ์

อากาศ 3 สถาบัน จำนวน 3 ท่าน

1. นางสาว เกศราภรณ์ เตชะพิเชฐวณิช

ตำแหน่งปัจจุบัน : นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ กรมอุตุนิยมวิทยา

ภาพประกอบที่ 3.10 นางสาว เกศราภรณ์ เตชะพิเชฐวณิช นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
กรมอุตุนิยมวิทยา

ที่มา : เกศราภรณ์ เตชะพิเชฐวณิช (2560, 30 ตุลาคม) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
กรมอุตุนิยมวิทยา สัมภาษณ์ผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับด้าน
การพยากรณ์อากาศ

2. นาย นฤเทพ รุ่งรอยศรี

ตำแหน่งปัจจุบัน : Technical Director บริษัท กะทิ สตูดิโอ Mobile Application
Development IOS & Android

ผลงานที่ผ่านมา : ผู้ร่วมพัฒนาแอปพลิเคชันของ กรมควบคุมมลพิษ “Air for Thai”
แอปพลิเคชันรายงานสภาพอากาศของประเทศไทย “Thai Weather”

ภาพประกอบที่ 3.11 นาย นฤเทพ รุ่งรวยศิริ Technical Director บริษัท กะทิ สตูดิโอ
Mobile Application Development IOS & Android

ที่มา : นฤเทพ รุ่งรวยศิริ (2560, 17 ตุลาคม) Technical Director บริษัท กะทิ สตูดิโอ Mobile Application Development IOS & Android สัมภาษณ์ผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับด้านการพยากรณ์อากาศ

2. นาย ศุภกร พรรคนาวิน

ตำแหน่งปัจจุบัน : iOS Developer freelance

ประวัติการทำงาน : 8 ปี

ผลงานที่ผ่านมา : ผู้ร่วมพัฒนาแอปพลิเคชันรายงานสภาพอากาศของประเทศไทย

“Thai Weather”

ภาพประกอบที่ 3.12 นาย ศุภกร พรรคนาวิน : iOS Developer freelance

ที่มา : ศุภกร พรรคนาวิน (2560, 20 ตุลาคม) iOS Developer freelance. สัมภาษณ์ผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับด้านการพยากรณ์อากาศ

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

เชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ชมรายการโทรทัศน์ทั่วประเทศ ที่มีอายุ 17-36 ปี ทั้งหมด 400 คน เพื่อให้ได้ข้อสรุปของคนทั้งประเทศอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างอย่างเท่าๆ กัน เพื่อไม่ให้ผลวิจัยอิงไปภาคใดภาคหนึ่ง ผู้วิจัยจึงได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่ากัน ภาคละ 80 คน ทั้งหมด 5 ภาค โดยจะแจกภาคที่มีประชากรมากที่สุดในภาคนั้น ภาคกลาง คือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ คือ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออก คือ จังหวัดชลบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดนครราชสีมา และภาคใต้ คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

เชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposeful Sampling) ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือกกลุ่มเป้าหมายที่นิยมใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (วรรณดี สุทธิธรรม, 2556) โดยมีรายละเอียดในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการข่าวพยากรณ์อากาศ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการควบคุมดูแลทิศทางการผลิต และเป็นผู้วางโครงร่างความคิดให้กับข่าวพยากรณ์อากาศทางโทรทัศน์ไทย ทั้งในแง่เนื้อหาและการบริหารจัดการให้ลุล่วงไปตามต้องการ
2. สื่อมวลชนอาวุโส ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะสื่อมวลชนที่มีประสบการณ์ในการทำข่าวนานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นผู้ที่มองเห็นพัฒนาการทางด้านข่าวมาอย่างยาวนาน
3. นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะนักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชนที่เป็นผู้ที่มีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับการรายการข่าวและรายการข่าวพยากรณ์อากาศทั้งทางสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ทุกแพลตฟอร์ม (Platform)
4. ผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์เกี่ยวกับด้านการพยากรณ์อากาศ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะผู้จัดทำสื่อออนไลน์ทั้งแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ด้านพยากรณ์อากาศโดยตรง ที่ได้รับความนิยมในขณะนี้ศึกษา

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของเจเนอเรชันวาย (Generation Y) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close Ended Question) แบบให้เลือกตอบหลายข้อ (Multiple Choices)

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับชมสื่อโทรทัศน์ในรายงานข่าวพยากรณ์อากาศ (Close Ended Question) แบบให้เลือกตอบหลายข้อ (Multiple Choices)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศที่อยู่ในเจเนอเรชันวาย (Generation Y) ในยุคดิจิทัล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Likert Scale)

โดยที่แต่ละคำถามแบ่งระดับที่มีผลออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) และได้กำหนดค่าของการประเมินความสำคัญได้ดังนี้

ค่าประเมิน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดังกล่าว จะใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของชั้นดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 25)

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น (Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น (Class)}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศในยุคดิจิทัล ได้ดังนี้

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์

ดังนั้นเกณฑ์เฉลี่ยในการแปลค่าของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ที่เป็นรูปแบบในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และที่เป็นการสัมภาษณ์บุคคล ส่วนข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลประเภทเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวทางเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นที่ทำการศึกษา โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การถอดเทปการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายอย่างละเอียด
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แต่ละกลุ่มตัวอย่างมาอ่านและวิเคราะห์แบ่งตามลักษณะการใช้ประโยชน์ของข้อมูลข่าวสาร
3. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ร่วมกับการสัมภาษณ์มาหาผลวิจัยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีโครงสร้างคำถามดังนี้
  - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก
  - ส่วนที่ 2 เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีในการนำเสนอข่าวทางสื่อต่างๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความนิยมของผู้บริโภคข่าวพยากรณ์อากาศในยุคดิจิทัล
  - ส่วนที่ 3 การปรับตัวของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศในยุคดิจิทัล

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-Test) เพื่อความแม่นยำ (Accuracy) และเที่ยงตรง (Validity) ของคำถาม โดยทำการทดสอบกับผู้ที่มีคุณสมบัติตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด จำนวน 30 ชุด เมื่อได้ผลแล้ว นำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลภาคสนามจริงต่อไป

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามมาพิจารณาโครงสร้างแบบสอบถาม (Construct Validity) เนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content Validity) ซึ่งมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมในบางข้อ ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามสามารถตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัยได้อย่างแท้จริง

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยจะได้นำแบบสอบถามที่ทดสอบความเที่ยงตรงและทดสอบก่อน (Pre-Test) 30 ชุดแล้วนั้น มาพิจารณาเพื่อหาค่าของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ของ Cronbach หากค่า Cronbach's Alpha ทั้งชุด มีค่ามากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามชุดดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความเที่ยงตรงและมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์

1. สร้างแบบสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปทดสอบ โดยนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ครอบคลุมในประเด็นของวัตถุประสงค์ก่อนนำมาใช้จริง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัยหนึ่งคนช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับผู้ชมรายการข่าวทางสื่อโทรทัศน์ 5 ภาค ภาคละ 1 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2560 - เดือนตุลาคม 2560 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ทั้ง 400 ชุด และได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบเพื่อเตรียมนำไปประมวลผล

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ เพื่อขอเข้าเก็บข้อมูลจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการข่าวพยากรณ์อากาศ สื่อสารมวลชนอาวุโส นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน และผู้จัดทำสื่อออนไลน์ อาทิ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับด้านการพยากรณ์อากาศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

จากตัวแปรที่กำหนดและข้อมูลที่รวบรวมได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาความถี่ (Frequency) การกระจายอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการหาความสัมพันธ์

2.2 สถิติทดสอบค่าที (t-test) กรณีตัวแปรสองกลุ่ม และการสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) วิเคราะห์ด้วยกระบวนการเชิงอุปนัย (Inductive Method) คือ การอ้างเหตุผลโดยอาศัยหลักฐาน ข้อมูล จากการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่มีคล้ายคลึงกันหรือประเภทเดียวกันรวมกันเป็นประเด็น (Topic) แล้วนำหลายๆ ประเด็น รวมกันจัดเป็นกลุ่มประเด็น (Category) จากนั้นหาความสัมพันธ์ของกลุ่มแต่ละ

ประเด็นเพื่อสร้างบทสรุปหรือแบบแผน (Pattern) ของกระบวนการทางความคิดในภาพรวม (กุลธิดา สายพรหม, 2558)

เพื่อให้ข้อสรุปของการวิจัยมีความถูกต้อง แม่นยำ และมีความเชื่อถือในการวิเคราะห์ ข้อมูลในงานวิจัยนี้จึงประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (สุทธิติ ชัตติยะ และวิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์, 2553) ดังนี้

1. การตีความข้อมูล (Interpretation) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตามถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลหลักโดยได้มาจากการถอดเทปและการจดบันทึก หลังจากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยให้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ตรวจสอบ ว่าเนื้อหาถูกต้องและเข้าใจตรงกันหรือไม่ เพื่อลดข้อผิดพลาดเข้าใจกันผิดพลาดให้มากที่สุด

2. การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อสร้างความชัดเจนในประเด็นของความเห็น โดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับแต่งข้อมูลใด ๆ แต่มีการลดทอนข้อมูลลงไปตามลำดับ เพื่อไม่ให้ข้อมูลที่มากเกินไป การวิเคราะห์ข้อมูลจะสิ้นสุดเมื่อไม่มีข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามา จากนั้นนำข้อมูลมาจัดกลุ่มโดยการจำแนกประเด็นย่อย ออกเป็นหมวดหมู่ ส่วนข้อมูลที่ได้้นอกเหนือจากคำถามก็แยกไว้อีกส่วนหนึ่ง โดยเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ถ้าความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน ก็นำผลมาเรียบเรียง ในลักษณะของการพรรณนาด้วยข้อความ

3. การสังเคราะห์ข้อมูล (Data Synthesis) ผู้วิจัยใช้วิธีการอุปนัย (Inductive Method) เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เป็นรูปธรรมในลักษณะการพรรณนา ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลแยกย่อยมารวมเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปเชิงนามธรรมในลักษณะของบทสรุป

4. การสร้างบทสรุป (Conclusion) ผู้วิจัยดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบข้อมูลเหล่านั้นเข้าไว้ด้วยกัน และแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลอย่างเป็นรูปธรรมในลักษณะการพรรณนา (Description of the Data) ข้อสรุปดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นกรอบแนวคิดเชิงรูปธรรม

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ประกอบกับแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้เพื่อประกอบอธิบายให้เห็นตามประเด็น ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นที่ศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์จึงแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยตีความหมาย รวมทั้งจัดเป็นระบบหมวดหมู่ตามความเกี่ยวข้องของงานวิจัย

การวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นที่ศึกษา โดยการนำข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องมารวบรวม เพื่อนำไปหาข้อสรุป ซึ่งในแต่ละประเด็นต้องตีความ พร้อมทั้งเพื่อตอบคำถามตามปัญหาคำวิจัยที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ คือ การศึกษาแนวทางการปรับตัวของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวพยากรณ์อากาศในยุคดิจิทัล